

N:o 67.

Ank. till Riksd. kansli den 23 april 1901, kl. 2 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående anslag till ersättande af kostnaden för inköp af viss del af hemmanet $\frac{1}{4}$ mantal Hanö n:o 1 i Blekinge län m. m. (I. A.)

Under återopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för den 30 mars 1901 har Kongl. Maj:t i en till Riksdagen samma dag aflåten proposition (n:o 73) föreslagit Riksdagen att *dels*, till ersättande af hvad statskontoret på grund af kongl. bref den 17 oktober 1900 förskjutit för inköp för kronans räkning af en lägenhet, benämnd Hanöläge n:o 1, om 4,9865 hektar, afsöndrad från hemmanet $\frac{1}{4}$ mantal Hanö n:o 1 i Blekinge län, äfvensom för vissa af samma inköp föranledda kostnader, på extra stat för år 1902 anvisa ett belopp af 11,580 kronor;

dels medgifva, att samtliga å en af förste landtmätaren Aug. Bentzer den 16 sistlidne mars upprättad plan till tomtindelning af förenämnda för kronans räkning inköpta lägenhet angifna trettiofire tomter måtte med eganderätt till enskilde upplåtas under följande villkor och närmare bestämmelser, nemligen:

att nuvarande innehafvare af tomter, tillhörande ifrågavarande lägenhet, skulle ega företrädesrätt till inköp, en hvar af den utaf honom innehafda tomt, sådan den å förenämnda plan funnes utlagd, emot af Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Blekinge län för tomten föreslagen, i statsrådsprotokollet omförmäld köpeskilling och under villkor, att han inom tre månader efter erhållen underrättelse om rättighet till sådant inköp till kronofogden i orten *dels* erlade en tiondedel af köpeskillingen och *dels* för återstoden aflemnade behörigen bevitnad skuldförbindelse, löpande med fyra procent årlig ränta, med inteckningsrätt i den köpta tomten och för-

pligtelse för köparen att den 1 september hvart och ett af de närmast följande nio åren till kronofogden erlägga en tiondedel af köpeskillingen jemte upplupen ränta å den del af köpeskillingen, som icke blifvit förut gulden; dock med rättighet för köpare, som sådant önskade, att på en gång vid köpets afslutande eller under kortare tid än tio år inbetala köpeskillingen, med iakttagande i sistnämnda fall af hvad här ofvan sagts angående skuldförbindelses afgifvande samt erläggande af ränta;

att de tomter, hvilka för närvarande icke vore till brukare upplåtna eller hvilkas innehafvare icke begagnade sig af rätten till tomtinköp, finge af Kongl. Maj:ts befallningshafvande antingen åt lämpliga personer upplåtas, eller ock, om sådant funnes ändamålsenligt, å offentlig auktion till den högstbjudande försäljas, under iakttagande i båda dessa fall, att köpeskillingen icke finge understiga den för hvarje tomt af Kongl. Maj:ts befallningshafvande föreslagna, att första tiondedelen af köpeskillingen skulle erläggas vid köpets afslutande samt att i öfrigt samma vilkor skulle lända till efterrättelse som beträffande de tomter, hvilka till sina nuvarande innehafvare upplåtes;

att tillträde till inköpt tomt skulle anses ega rum den dag, första tiondedelen af köpeskillingen blifvit erlagd och skuldförbindelse för återstoden aflemnats, då jemväl köpebref skulle af Kongl. Maj:ts befallningshafvande utfärdas och, hvad anginge tomt, som för närvarande vore till brukare upplåten, den för tomten utgående afgäld upphöra; samt

att köpare skulle ensam vidkännas lagfartskostnaden och andra med köpet förenade utgifter;

dels ock besluta, att ej mindre köpeskillingarna för de försålda tomterna än äfven räntor å köpeskillingarna och afgälder, som för tiden intill dess tomterna blefve försålda kunde komma att för dem erläggas, finge, i den mån de inflöte, af Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Blekinge län till statskontoret inlevereras för att ingå bland statsverkets öfriga inkomster.

Af ofvannämnda statsrådsprotokoll inhemtas, hurusom Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Blekinge län med skrifvelse den 18 mars innevarande år, på grund af föreskrift i kongl. bref den 17 oktober 1900, jemte eget yttrande till Kongl. Maj:ts pröfning öfverlemnad åtskilliga handlingar beträffande försäljning af vissa, jemlikt nyssberörda bref för kronans räkning inköpta delar af $\frac{1}{4}$ mantal Hanö n:o 1 i Mjellby socken af sagda län.

Innan departementschefen närmare redogjorde för innehållet af Kongl. Maj:ts befallningshafvandes omförmälda yttrande och dermed öfverlemnade

handlingar, hade han erinrat om anledningen till nämnda hemmansdelars inköpande för kronans räkning jemte i samband dermed stående förhållanden.

Uti en till chefen för civildepartementet stäld, till jordbruksdepartementet öfverlemnad skrift hade ledamoten af komitén för utredning rörande åtgärder för beredande af tillfälle för mindre bemedlade arbetare att på landsbygden förvärfva sig egna hem, f. d. kaptenen H. F. A. E. Pantzarhielm, anfört, att han på uppdrag af nämnda komité besökt fiskelägena i Blekinge län; att den af Kongl. Maj:t och Riksdagen beslutade hamnanläggningen på Hanö inom Mjellby socken af nämnda län gifvit honom särskild anledning att närmare undersöka, i hvilken mån den nya hamnen kunde komma att inverka på fiskarebefolkningens på ön bostadsförhållanden; att han dervid erfarit, att sagda fiskarebefolkning, som utgjordes af omkring 225 personer, utan undantag vore boende på hyrd grund, tillhörande hemmanet $\frac{1}{4}$ mantal Hanö n:o 1 i omförmälda socken, dels på grund af med egaren af nämnda hemman, nämndemannen Bengt Knutsson, upprättade, ej intecknade hyreskontrakt, dels ock utan att sådana kontrakt med egaren uppgjorts, och att befolkningen nu vore särdeles bekymrad för framtiden, enär förslag vore å bane om öns försäljning och det vore att befara att, derest försäljningen komme till stånd, tomthyrorna blefve höjda eller fiskarebefolkningen efter hand fördrifven från ön; att Pantzarhielm angående dessa förhållanden haft ett samtal med bemälda Bengt Knutsson; samt att i anledning deraf denne den 15 juni 1900 utfärdat en skriften bifogad handling, hvarigenom han till Kongl. Maj:t och kronan upplåtit och försålt samtliga å Hanö n:o 1 befintliga områden, hvilka då vore till enskilde utarrenderade, samt, derest dessa områden sammanlagdt icke skulle utgöra tio tunnland, ytterligare så stort område, som erfordrades för att hela det upplåtna området skulle utgöra tio tunnland, mot en köpeskilling af tio tusen kronor för de utarrenderade områdena och ett tusen kronor för tunnland för det öfriga området samt under vilkor i öfrigt, att det försålda området skulle af vederbörande landtmätare uppmätas och kartläggas, att det område, som utom de utarrenderade områdena försåldes, finge utläggas der landtmätaren funne lämpligast, att köpeskillingen erlades då området, befriadt från inteckningar, tillträdades af Kongl. Maj:t och kronan, att säljaren skulle låta verkställa dödning af de inteckningar, som besvärade det försålda området, att köparen skulle godtgöra kostnaderna för dödningssåtgärderna och ensam vidkännas kostnaderna för områdets uppmätning och kartläggning samt

för lagfart derå, samt att säljaren förbehölle sig rätt att öfver området föra kreatur från och till den blifvande hamnanläggningen.

Till följd af remiss hade Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Blekinge län den 31 augusti 1900 häröfver sig utlåtitt och dervid tillika öfverlemnad yttranden i ärendet af kronofogden och länsmannen i orten, hvilka förordat ifrågavarande markinköp, kronofogden under framhållande, bland annat, att den tillämnade hamnanläggningen å ön syntes komma att blifva utan verklig nytta, så länge den omgifvande marken förblefve i enskild persons hand.

För egen del hade Kongl. Maj:ts befallningshafvande anført, att Kongl. Maj:ts befallningshafvande funne den gjorda framställningen om vidtagande af åtgärder från statens sida för att bereda den å ön Hanö bosatta fiskarebefolkningen tillfälle att förskaffa sig egna hem särdeles behjertansvärd, synnerligast som det med den ifrågasatta hamnanläggningen invid Hanö fiskeläge afsedda ändamålet eljest löpte fara att förfelas; att Kongl. Maj:ts befallningshafvande vidare ansåge, att åtgärder i berörda syfte borde med det snaraste blifva vidtagna; att det sätt för förverkligande af ifrågavarande ändamål, som nu föreslagits, visserligen syntes vara bästa sättet att för all framtid lösa frågan, men att Kongl. Maj:ts befallningshafvande, då hinder möjligen kunde möta mot användandet af detta sätt, ansåge sig böra föreslå en annan utväg för frågans ordnande; att nemligen ofvanbemande Bengt Knutsson vid ett med honom den 22 augusti 1900 hållet sammanträde förklarad sig villig att, emot det att han finge återbekomma berörda, af honom utgifna afhandling, till fiskarena på ön upplåta på femtio års besittning de af dem nu innehafda tomter; att Kongl. Maj:ts befallningshafvande på grund häraf ansåge, att, under vilkor att Bengt Knutsson inom viss, kort tid, exempelvis två månader, efter det Kongl. Maj:ts befallningshafvandes utlåtande afgifvits, till Kongl. Maj:ts befallningshafvande inkomme med kontrakt, behörigen upprättade i två exemplar, med en hvar af de nuvarande arrendatorerna af ifrågavarande tomtplatser, i hvilka kontrakt dem tillförsäkrades nyttjande- och besittningsrätt under femtio år, räknadt från den 1 januari 1901, till den af en hvar af dem nu innehafda lägenhet på enahanda vilkor, som för närvarande vore gällande, samt med rätt för fiskarena att in-teckna kontrakten i hemmanct $\frac{1}{4}$ mantal n:o 1 Hanö, dervid borde få bero, samt att, enligt af förste landtmätaren i länet lemnad uppgift, å Hanö finnes trettio till enskilde upplåtna bostadslägenheter med en sammanlagd areal af 4 hektar 40 ar 15 kvadratmeter eller 8 tunnland 29,₃ kappland.

Sedan Kongl. Maj:ts befallningshafvande härefter genom remiss anbefalts att inhemta och till Kongl. Maj:t inkomma med yttrande af innehafvarne utaf bostadslägenheter å Hanö, huruvida de vore villige att, derest det ifrågasatta inköpet af vissa områden å ön för kronans räkning komme till stånd, af kronan förvärfva de af dem nu förhyrda delar af dessa områden till pris, motsvarande hvad kronan fått för dem utgifva, och under de i kongl. brefvet den 29 maj 1874 angående försäljning af åtskilliga mindre kronolägenheter stadgade vilkor i fråga om köpeskillingarnes erläggande, hade Kongl. Maj:ts befallningshafvande med skrifvelse den 29 september 1900 öfverlemnadt en af innehafvarne utaf tjugunio af nämnda lägenheter den 16 i samma månad utfärdad handling, deri de förklarar sig villiga att af kronan på sålunda angifna vilkor förvärfva de af dem nu förhyrda delar af det salubjudna området, hvarjemte Kongl. Maj:ts befallningshafvande tillika meddelat, att förutvarande innehafvaren af den trettionde lägenheten lemnat ön, och att denna lägenhet för närvarande icke vore uthyrd.

Vid underdånig föredragning af detta ärende berörda den 17 oktober 1900 hade departementschefen yttrat, bland annat, följande:

»I syfte att bereda fiskarebefolkningen inom skilda delar af landet förbättrade bostadsförhållanden hafva under de senare åren särskilda förslag blifvit hos statsmagterna framställda.»

»Sålunda väcktes vid 1896 års riksdag en motion, deri hemställdes, att Riksdagen ville, bland annat, besluta att i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla om utredning, huru på lämpligaste sätt fiskarebefolkningen i Göteborgs och Bohus län kunde beredas tillfälle till förvärfvande af eganderätt till de tomter, på hvilka densammas bostäder och andra för fiskets bedrifvande nödiga byggnader vore uppförda, och att Kongl. Maj:t derefter täcktes till Riksdagen aflåta de förslag, hvartill den verkställda utredningen kunde föranleda; och har Riksdagen i anledning af denna motion uti skrifvelse den 11 maj 1896 anhållit, det täcktes Kongl. Maj:t låta verkställa och till Riksdagens kännedom meddela utredning angående fiskarebefolkningens i Göteborgs och Bohus län nuvarande bostadsförhållanden.»

»Sedan Kongl. Maj:t med anledning af Riksdagens berörda skrifvelse anbefalt Kongl. Maj:t befallningshafvande i länet att, efter verkställd utredning, inkomma med underdånigt förslag i ärendet, samt Kongl. Maj:ts befallningshafvande med eget underdånigt utlåtande af den 5 april 1898 öfverlemnadt af särskilde utaf Kongl. Maj:ts befallningshafvande för frågans

utredning tillsatte komiterade afgifvet yttrande jemte tillhörande protokoll med flere handlingar, har Kongl. Maj:t vid underdånig föredragning af ärendet den 25 november 1898 behagat deruti infordra underdåniga utlåtanden från kammarkollegium, domänstyrelsen och lotsstyrelsen; och hafva sistnämnda två myndigheter i ärendet sig utlåtut, hvaremot kammarkollegium ännu ej med yttrande inkommit.»

»Vidare ingåfvo under år 1898 åtskillige fiskare från fiskelägen vid Blekinge läns kust, bland andra jemväl Hanö fiskeläge, till Kongl. Maj:t en skrift, deri de anhöllo om åtgärders vidtagande i syfte att de kunde blifva i tillfälle förvärfva eganderätt till den mark, å hvilken af dem bebodda lägenheter vore uppförda; och efter det Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Blekinge län, till följd af nådig remiss, den 22 februari 1900 häröfver afgifvit underdånigt utlåtande, har Kongl. Maj:t den 16 mars innevarande år förordnat, att handlingarna i ärendet skulle till komitén för verkställande af utredning, huruvida och i hvilket afseende ytterligare åtgärder måtte kunna vidtagas för beredande af tillfälle för mindre bemedlade arbetare att på landsbygden förvärfva sig egna hem, öfverlemnas för att tagas i öfvervägande vid fullgörandet af det komitén genom nådigt bref den 10 juli 1899 meddelade uppdrag.»

»Innan den förberedande behandlingen af dessa två ärenden hunnit afslutas, är det naturligen omöjligt att förutse, i hvilken rigtning de åtgärder från statens sida, som må finnas böra vidtagas för förbättrande i allmänhet af fiskarebefolkningens i ofvannämnda två län eller inom landet i öfrigt bostadsförhållanden, kunna komma att gå; och hade det måhända ur denna synpunkt varit önskligast, att med afgörandet af frågan om statens mellankomst i ett särskildt fall sådant som det nu föreliggande kunnat tills vidare anstå.»

»Beträffande Hanö fiskeläge synas emellertid särskilda förhållanden vara rådande, hvilka göra ett dylikt uppskof mindre tillrådligt.»

»Jag tillåter mig nemligen härvid erinra, att innevarande års Riksdag, på derom af Kongl. Maj:t gjord framställning, såsom bidrag till bestridande af kostnaderna för anläggning genom statens försorg af en hamn vid Hanö fiskeläge, beviljat ett anslag af 101,500 kronor, och att ett af hufvudändamålen med denna anläggning varit att tillgodose den å ön bosatta fiskarebefolkningens behof af förbättrade hamnförhållanden; och har Kongl. Maj:t den 21 nästlidna september fastställt plan för hamnanläggningen äfvensom anbefalt väg- och vattenbyggnadsstyrelsen att i enlighet med samma plan låta utföra anläggningen.»

»Af hvad uti nu förevarande ärende förekommit framgår otvetydigt, att fiskarebefolkningen å Hanö i afseende å besittningsrätten till de af dem bebodda lägenheter för närvarande befinner sig i en föga betryggad ställning, och då såväl kaptenen Pantzarhielm efter å stället verkställd utredning som ock kronofogden i orten samt Kongl. Maj:ts befallningshafvande i länet vitsordat, att, derest icke en förbättring i berörda hänseende i nämnda befolknings bostadsförhållanden åstadkommes, det med hamnanläggningen afsedda ändamål löper fara att förfelas, samt att angeläget är, att åtgärder till åstadkommande af en sådan förbättring snarast möjligt vidtagas, synas mig fullgoda skäl tala för att staten i detta särskilda fall träder emellan utan afvaktan på att frågan om åtgärder i allmänhet från statens sida till beredande af förbättrade bostadsförhållanden för fiskarebefolkningen inom landet kan till afgörande företagas.»

»På grund häraf, och då en för framtiden fullt betryggande lösning af den föreliggande frågan synes kunna vinnas endast på det sätt, att staten förvärfvar det till byggnadsplatser för fiskarebefolkningen å Hanö erforderliga område af ön och derefter lemnar denna befolkning tillfälle att af staten inköpa lägenheter, samt det med afseende ej mindre å den utaf samtliga nuvarande tjugunio lägenhetsinnehafvare afgifna förklaring, än äfven derå, att värdet å det öfriga till inköp föreslagna området otvifvelaktigt kommer att stegras, efter det hamnanläggningen kommit till stånd, synes kunna med säkerhet påräknas, att staten skall blifva för sina utgifter för ifrågavarande ändamål fullt betäckt, anser jag mig böra, efter samråd med chefen för civildepartementet, tillstyrka Kongl. Maj:t att antaga det föreliggande köpeanbudet å ett område af 10 tunnland å Hanö.»

Med anledning af hvad sålunda i förberörda ärende förekommit hade Kongl. Maj:t genom särskilda bref ofvanförnämnda den 17 oktober 1900 *dels*, med godkännande af förenämnda af Bengt Knutsson utfärdade köpeafhandling, bemyndigat Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Blekinge län att å Kongl. Maj:ts och kronans vägnar afsluta ifrågavarande inköp på de i köpeafhandlingen angifna vilkor äfvensom föranstalta, dels att det inköpta området i dess helhet blefve af landtmätare uppmätt och kartlagdt och att dervid den del af området, som icke redan genom nämnda köpeafhandling vore till sitt läge bestämd, utlades på sätt Kongl. Maj:ts befallningshafvande kunde finna vara med hänsyn till områdets tillämnade användning till byggnadstomter lämpligt och i öfrigt ändamålsenligt, dels att, sedan området i fråga blifvit till läge och gränser definitivt bestämdt,

detsamma blefve i vederbörlig ordning stamhemmanet frånskildt, dels ock att, sedan området blifvit till kronan afträdt, kronans eganderätt genom lagfart befastades;

dels uppdragit åt Kongl. Maj:ts befallningshafvande att, så snart ske kunde, ej mindre låta uppgöra och underställa Kongl. Maj:ts pröfning såväl plan till hela ifrågavarande områdes indelning till tomter för försäljning, med iakttagande dervid att de nuvarande trettio tomterna bibehölles oförändrade, som ock fullständigt förslag rörande tomternas försäljning, upptagande, förutom för samtliga tomter gemensamma försäljningsvilkor, för hvarje tomt dess areal och saluvärde, det senare beräknadt med hänsyn dertill, att detsamma borde motsvara hvad kronan för tomten betalat med tillägg af på tomten belöpande andel i alla genom köpet af området för kronan uppkommande kostnader, än äfven förslag till de afgifter, innehafvarne af tomter inom området skäligen borde till kronan erlägga för tiden intill dess de kunde komma att förvärfva eganderätt till de af dem innehafda tomter;

dels ock slutligen anbefalt statskontoret att förskottsvis af under händer varande medel till Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Blekinge län, på dess requisition, utanordna köpeskillingsbeloppet jemte hvad som åtginge till bestridande af de genom köpet uppkommande kostnader.

Med sin förenämnda skrifvelse den 18 nästlidna mars hade nu Kongl. Maj:ts befallningshafvande — jemte förmålan att Kongl. Maj:ts befallningshafvande på grund af föreskrifterna i kongl. brefvet den 17 oktober 1900 föranstaltat *dels*, att ifrågavarande område om 10 tunnland eller 4,9365 hektar af $\frac{1}{4}$ mantal Hanö blifvit af förste landtmätaren Aug. Bentzer uppmätt och kartlagdt, dervid den del af området, som förut icke tillhört Hanö fiskeläge, blifvit utlagd på sätt Kongl. Maj:ts befallningshafvande efter besök å platsen funnit vara med hänsyn till områdets tillämnade användning till byggnadstomter lämpligt och i öfrigt ändamålsenligt, *dels* att, sedan området i fråga blifvit genom Kongl. Maj:ts befallningshafvandes beslut den 13 december 1900 till läge och gränser definitivt bestämdt, detsamma blifvit genom Kongl. Maj:ts befallningshafvandes utslag den 20 sistnämnda månad och år i behörig ordning stamhemmanet frånskildt, dervid detsamma erhållit namnet »Hanöläge n:o 1», *dels* att kronan den 31 december 1900 erhållit lagfart å samma lägenhet, *dels ock* att lägenheten blifvit den 11 nästlidna mars frigjord från andra inteckningar än den, som den 24 juli 1871 faststälts i $\frac{1}{4}$ mantal n:o 1 Hanö, med undantag af derifrån försäldt jordområde, för beståndet af det aftal,

enligt hvilket Knut Johnsson, jemte det han till kronan för uppförande af en fyrinrättning genom afhandling den 9 december 1870 försålt 2 kvadratrefvar 10 kvadratstänger jord, utan särskild ersättning upplåtit rättighet till dels vattenhemtning från en närbelägen källa, dels gångstigar mellan fyrinrättningen samt källan och stranden, dels hemtning af mursand och sten till byggnaden, dels ock att vid ön idka fiske, med undantag af ålfångst — öfverlemnad, jemte öfriga till ärendet hörande handlingar, ej mindre ett förslag till gemensamma vilkor för försäljning af tomter från Hanöläge n:o 1, än äfven af förste landtmätaren Aug. Bentzer upprättad, af särskildt yttrande åtföljd plankarta öfver Hanö hamn, å hvilken karta de nuvarande trettio tomterna angifvits, samt ny, den 16 mars 1901 dagtecknad plan till tomtindelning blifvit med grön färgbeteckning inlagd, jemte en af bemälda Bentzer upprättad handling, innefattande beskrifning till sistnämnda förslag äfvensom förslag såväl till salupris å tomterna som till den årliga afgäld, hvilken borde af tomtinnehafvarne erläggas under tiden, intill dess de hunnit förvärfva eganderätt till tomterna; och hade Kongl. Maj:ts befallningshafvande derjemte för egen del afgifvit utlåtande.

Af dessa handlingar inhemtades, bland annat,

att förste landtmätaren Bentzer, vid angifvandet å förberörda plankarta af lägenhetens indelning till tomter, bibehållit de nuvarande trettio tomterna — å kartan betecknade med egofigurerna n:is 1—30 — oförändrade med undantag af vissa smärre gränsregleringar, som vidtagits dels för vinnande af rakare gränser och dels för erhållande af nödiga utfartsvägar för de med n:is 25—29 å kartan betecknade tomterna; hvarjemte den del af lägenheten, hvilken icke förut varit till tomtplatser upplåten, af Bentzer förslagsvis indelats i tre tomter, å kartan betecknade med n:is 31—33;

att Bentzer vid uppgörandet af sitt ofvanberörda förslag till tomtindelning å lägenheten äfvensom till salupris å tomterna samt till viss årlig afgäld beräknat saluvärdet med hänsyn dertill, att detsamma borde motsvara hvad kronan för tomten betalat eller 11,303 kronor 13 öre med tillägg af på tomten belöpande andel i de genom köpet af området för kronan uppkommande kostnader, nemligen Bentzer tillkommande arvode och kostnadsersättning, tillhopa 267 kronor 17 öre;

att sistomförmälda förslag, å hvilket Kongl. Maj:ts befallningshafvande uti en särskild kolumn angifvit de salupris, tomterna enligt Kongl. Maj:ts befallningshafvandes åsigt borde betinga, för de särskilda tomterna upptoge följande arealer och saluvärden, nemligen:

Tomternas n:o & kartan.	Uppgifven innehafvare af mot- svarande, oregrerade tomt.	Areal			Salupris.		Årlig afgift tills vidare.		Af Kongl. Maj:ts be- fallnings- hafvande föreslagna salupris.	
		hektar.	ar.	qv.-meter.						
					Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.
1	Aug. Ivarsson	—	15	60	371	85	29	75	372	—
2	Tomas Tomasson	—	14	20	338	48	27	07	338	30
3	Ola Persson	—	17	35	413	57	33	09	414	—
4	Sv. Tomasson	—	19	—	452	89	36	23	453	—
5	J. Bengtsson	—	17	80	424	29	33	94	424	—
6	O. Gustafsson	—	22	—	524	40	41	95	524	—
7	B. Nordgren	—	14	90	355	17	28	41	355	—
8	Matts Persson	—	15	15	361	13	28	89	361	—
9	Nils Nilsson	—	10	20	243	13	19	45	243	—
10	Olof Mattsson	—	10	10	240	75	19	26	241	—
11	Ola Nilsson	—	12	35	294	38	23	55	294	—
12	Gustaf Jönsson.....	—	10	10	240	75	19	26	241	—
13	Ola Bengtsson	—	11	—	262	20	20	98	262	—
14	Johan Svensson	—	10	40	247	90	19	83	248	—
15	Jöns P. Nilsson	—	10	20	243	14	19	45	243	—
16	Johan Mattsson	—	13	60	324	18	25	94	324	—
17	Julius Nilsson	—	16	80	400	46	32	04	400	—
18	Nils Åkesson	—	13	95	332	52	26	60	333	—
19	Olof Nilsson	—	14	90	355	17	28	41	355	—
20	Nils Tomasson	—	15	20	362	32	28	99	362	—
21	Peter Olsson	—	14	30	340	86	27	26	341	—
22	C. J. Tornström	—	14	10	336	10	26	89	336	—
23	Aug. Augustsson	—	23	—	548	24	43	86	548	—
24	Sven Svensson	—	10	40	247	90	19	83	248	—
25	C. J. Tornström	—	16	90	402	84	32	23	403	—
26	Joh. Aug. Nilsson	—	19	—	452	89	36	23	453	—
27	Mattis Mattsson	—	15	35	365	89	29	27	366	—
28	Nils Olsson	—	14	30	340	87	27	27	341	—
29	And. Nilsson.....	—	16	25	387	35	30	99	387	—
30	Joh. Persson	—	18	90	450	51	36	04	451	—
31	ouplåten tomt	—	12	90	307	49	24	60	308	—
32	d:o d:o	—	12	70	302	72	24	22	303	—
33	d:o d:o	—	12	50	297	96	23	84	298	—
	Summa	4	85	40	11,570	30	925	62	11,570	30
a	undantagna vägar.....	—	8	25						
	Totalsumma areal eller tio tunnland.	4	93	65						

att försäljningen af tomterna af Kongl. Maj:ts befallningshafvande föreslagits skola ske under följande för samtliga tomter gemensamma vilkor, nemligen:

att nuvarande innehafvare af tomter, tillhörande ifrågavarande lägenhet, skulle ega företrädesrätt till inköp af sina tomter, sådana de å förenämnda plankarta funnes utlagda emot de i vederbörlig ordning fastställda köpeskillingar, under vilkor för en hvar af köparne, att han inom tre månader efter erhållen underrättelse om rättighet till sådant inköp till kronofogden i orten dels erlade en tiondedel af utfästa köpeskillingen och dels för återstoden aflemnade behörigen bevittnad skuldförbindelse med in-teckningsrätt i den köpta tomten och förpligtelse att den 1 september hvart och ett af de närmast följande nio åren till kronofogden erlägga en tiondedel af köpeskillingen;

att de tomter, hvilka för närvarande icke vore till brukare upplåtna eller hvilkas innehafvare icke begagnade sig af rätten till inköp af tomterna, finge af Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande på nyss angifna vilkor antingen åt lämpliga personer upplåtas eller ock, om sådant ansåges lämpligt, å offentlig auktion till den högstbjudande försäljas;

att tillträde af inköpt tomt ansåges ega rum den dag, första tiondedelen af köpeskillingen blifvit erlagd och skuldförbindelse för återstoden aflemnats, då köpebref jemväl skulle af Kongl. Maj:ts befallningshafvande utfärdas och den för tomten utgående afgälden upphöra;

samt att köparen skulle ensam vidkännas lagfartskostnaden och andra med köpet förenade utgifter;

att Bentzer, beträffande de afgifter, innehafvarne af tomter inom området skäligen borde till kronan erlägga för tiden, intill dess de kunde komma att förvärfva eganderätt till de af dem innehafda tomter, föreslagit, att dessa afgifter skulle bestämmas till ett belopp, för år räknadt, af 8 procent å salupriset för hvarje tomt, men att Kongl. Maj:ts befallningshafvande deremot ansett dessa afgifter böra bestämmas till samma belopp som de nuvarande årliga arrendebeloppen, eller 20 kronor för hvarje tomt, helst någon höjning i dessa belopp icke syntes kunna utan arrendatorernas medgifvande ega rum utan efter vederbörlig uppsägnings-tid; samt

att Kongl. Maj:ts befallningshafvande anmält, att, då, enligt den med egaren af $\frac{1}{4}$ mantal Hanö n:o 1, Bengt Knütson, upprättade köpeafhandling, området skulle af kronan tillträdas, då köpeskillingen erlades, Kongl. Maj:ts befallningshafvande från statskontoret reqvirerade härtill

erforderliga medel i så god tid, att kronans tillträdande af området skulle kunna ega rum senast den 1 nästkommande april.

Enligt hvad från statskontoret inhemtats hade berörda medel, 11,570 kronor 30 öre, den 21 nästlidne mars af statskontoret till Kongl. Maj:ts befallningshafvande levererats.

Emot hvad Kongl. Maj:ts befallningshafvande i detta ärende föreslagit hade departementschefen icke funnit skäl till annan erinran, än att, då tillses borde, att staten blefve för sina utgifter uti ifrågavarande hänseende fullt betäckt, det syntes böra åläggas köpare af tomt inom området, som icke vid köpets afslutande kontant erlade hela köpeskillingen att till staten gälda ränta å oguldna delen af köpeskillingen, hvilken ränta syntes skäligen kunna bestämmas till fyra för hundra om året, samt att bland vilkor och bestämmelser för försäljningarna af tomterna borde intagas, att köpare, som önskade att på en gång eller under kortare tid än tio år inbetala köpeskillingen, skulle vara dertill berättigad.

På grund häraf och med afseende å hvad i ärendet i öfrigt förekommit hemstälde departementschefen, att Kongl. Maj:t måtte med godkännande af förberörda, af förste landtmätaren Aug. Bentzer den 16 nästlidne mars upprättade plan till tomtindelning å Hanöläge n:o 1, ej mindre förklara, att nuvarande innehafvare af tomter derstädes skulle tills vidare och intill dess annorledes kunde varda af Kongl. Maj:t bestämdt för sina tomter erlägga 20 kronor om året för hvarje tomt, än äfven hos Riksdagen göra den framställning, förevarande proposition innefattar.

Utskottet, som funnit förenämnda tomtregleringsfråga hafva blifvit på ett lyckligt sätt löst, hemställer alltså,

att Kongl. Maj:ts ifrågavarande framställning må vinna Riksdagens bifall.

Stockholm den 23 april 1901.

På statsutskottets vägnar:

HUGO TAMM.
